

mys mrtvého muže

Jaroslav Velinský

MYS MRTVÉHO MUŽE

**KNIHY JAROSLAVA VELINSKÉHO
V NAKLADATELSTVÍ MYSTERY PRESS**

Augustin Veliký & spol.

Spravedlivá pistole
Mys Mrtvého muže
Hra na smrt
Mrtvý z Olivetské hory
Krvavá fontána

Ota Fink

Strašidlo minulosti
Velice dlouhé schody
Volání odnikud
Cesta pro vraha
Dívka s copem
Přibližné řešení
Zahrádka smrti

Připravujeme

Malý zelený slon
Tmavá Studnice

MYS MRTVÉHO MUŽE

Jaroslav Velinský

Mystery Press
2025

Všechny osoby románu jsou vymyšlené a za jejich jednání autor neodpovídá. Právě tak i místa, kde se děj odehrává, a rekvizity v ději nepostradatelné jsou jen stylizovanými obrazy míst a věcí skutečných.

Tato kniha ani žádná její část nesmí být kopírována, zálohována ani šířena v jakékoli podobě a jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu nakladatele.

Copyright © Jaroslav Velinský – heirs, 2025

Cover © Daniel Špaček, 2025

Czech Edition © Mystery Press, Praha 2025

ISBN 978-80-7588-892-1 (epub)

ISBN 978-80-7588-893-8 (mobi)

ISBN 978-80-7588-894-5 (pdf)

1

„Crrr!“

„No jo, abyses –,“ zabručel sloužící příslušník Koudela a sáhl po sluchátku. Sáhl po něm docela líně, neboť dobře věděl, že zvoněním telefonu začínají jen vymyšlené detektivky.

Vzápětí byl nucen svůj názor změnit. Když zabručel do sluchátka patřičnou formuli, řekl mu vzrušený ženský hlas na druhém konci drátu: „Stala se vražda.“

„Noaco?“ zeptal se Koudela, předpokládaje nejdřív, že si z něj utahuje někdo z jeho stolní společnosti od Šalanských.

„To já nevím,“ pokračoval hlas. „Právě proto vám to volám. Zahradní město, Malinová pět.“

„A kdo jste vy?“ vybafl Koudela, kterému pomalu začalo docházet, že to není vtip.

„Napsal jste si tu adresu?“ zeptala se neznámá místo odpovědi a opakovala: „Zahradní město, Malinová pět. Konečná desítky.“

„Myslíte, že tam pojedeme elektrikou?“ zahuhlal Koudela uraženě.

Chtěl říct ještě něco, ale ve sluchátku to cvaklo.

Tak řekl jenom „hergot“ a podrbl se pod čepicí. Chvilí dumal a pak zvedl sluchátko druhého telefonu. Postěžoval si. Člověk na druhé straně se drbl mnohem kratší dobu. Ale taky si zatelefonoval. Nakonec se sešlo na dvoře obvodního velitelství pár modrokabátníků u modrého sedana.

„Stejně si někdo udělal z Koudely srandu,“ zafuněl nejtlustší, když se nacpal do vozu a zapadl do sedadla. „Vono je to jedno, aspoň si protáhnem kostru.“

Od člověka, jehož kostra byla bezpečně obandážována několika metrů sádla, to znělo jako něco mezi vtipem a sebekritikou.

Vyjeli.

Kromě šoféra seděl ve voze onen tlustý nadporučík, na jehož jménu nezáleží, bezvýrazný poručík, na jehož jménu také nezáleží, a další uniformovaný, u kterého už nezáleží vůbec na ničem. Dokonce ani na hodnosti ne.

Šofér je pro další děj důležitý hlavně tím, že tři modrokabátníky dovezl do Zahradního města. Když se sedan rozhopsal po kočičích hlavách

Průběžné ulice, řekl „do boha oného“. Z čehož vyplývá, že přišel nedávno z vojny a že sloužil v Malackách, či na Horemlázu.

Všichni si zapálili, když si posloužili z krabičky tlustého nadporučíka. Při třetím šluku podjeli železniční přejezd za stanicí Na Skalce. Čtvrtý si dali na konečné desítky. Zbylo jim ještě trochu času na pátý a šestý. Potom sedan zastavil.

Malinová ulice vznikla výstavbou panelových domů. Číslo pět stálo proti tenisovým kurtům. Bylo to vlastně na konci vilového sídliště zvaného Zahradní město. Čelo Malinové ulice s hlavními vchody domů bylo obráceno na stranu od města a vysoké domy, stojící ještě na návrší, vrhaly dlouhé stíny mezi vilky, geometricky urovnané na svahu.

Vylezli z vozu a zahodili cigarety.

Nadporučík se rozhlédl. Nejprve na jednu stranu ulice. Pak na druhou. V dálce, skoro u posledního domu v řadě paneláků, se leskla okénka telefonního automatu.

„Skočte tam,“ zafuněl tlustých na adresu uniformovaného, na němž nezáleží. „Třeba ten někdo telefonoval odtamtud. Seberte tam otisky.“

Uniformovaný se zatvářil jako člověk, kterého už týden bolí zuby.

„Mně to připadá zrovna tak pitomé jako vám,“ řekl mu nadporučík. Potom vytáhl sirku, zašťoural se v zubech a podíval se zaujatě na zvonky. Podle nich bydlelo v paneláku asi třicet partají, což vypadalo nadějně. Nadporučík právě přemýšlel, do čeho kopnout, když se domovní dveře otevřely a vyšel z nich muž se zahnutým nosem, pod nímž se rýsoval intrikánský fousek. Onen muž byl oděn v tepláky a v pravici třímal ucho odpadkového kbelíku.

„Dobrý odpoledne,“ řekl mu tlustých.

„Může bejt,“ pousmál se muž jedním koutkem. „Přejete si?“

Tlustý mu strčil pod nos legitimaci.

„Inu, inu,“ zavrtěl hlavou intrikán s kbelíkem. „Tak vy jste od policie. Ani bych si bejval nevším.“

Přitom zíral pichlavýma očima na uniformy a modrého sedana.

„Někdo nám volal, že se tady něco stalo,“ řekl mu nadporučík po malém zaváhání. „Nevíte o tom nic?“

„A co by to jako mělo být?“

Nadporučík pokrčil rameny. Horečně přemýšlel. Jestli si z nich někdo vystřelil... Stejně se to celý barák dozví, jestli je to pravda, řekl si nakonec. A jestli to byl nějaký blbý fór, houby na tom sejde.

„Někdo nám telefonoval, že se tu stala vražda,“ prohlásil tlustých polohlasem. „Třeba nás tahal za nohu, víte? Ale my sem jet museli.“

Fouskatý intrikán zavrtěl hlavou. „To se vám ten člověk nepředstavil?“

„Byla to nějaká ženská,“ řekl nadporučík.

„Počkejte,“ pravil pomalu muž s fousky. „Teď mě tak napadlo... Když jsem dneska šel z práce, potkal jsem nějakou ženskou v brejlích. V takových těch neprůhledných, víte. Byla to vysoká blondýna, nohy jako strunky, opálená. Měl jsem chuť ji plácnout –“

„Děláte to často?“ zeptal se ho poručík.

„Jenom známým,“ ušklíbl se fouskatý. „Tím chci říct, že jsem tuhle kost v baráku v životě neviděl.“

„Byla u někoho na návštěvě,“ řekl poručík.

„To je možné,“ prohlásil intrikán s kbelíkem. „Ale ten dotyčný ji nejspíš vyhodil, protože letěla jak postřelená.“

„A těsně předtím jste zaslechl bouchnutí dveří,“ hádal poručík s jedovatým úsměvem.

„Myslím, že ano,“ kývl muž.

„V kolik hodin to bylo?“ zeptal se tlustý nadporučík.

„Před půlhodinou,“ řekl fouskatý. „Ve tři čtvrtě na tři.“

Telefon na obvodním velitelství zazvonil ve čtrnáct čtyřicet devět. Souhlasilo to. Mohla to být náhoda, ale nemusela.

„Pojďte nám ukázat, kde jste tu kost potkal,“ vzdychl nadporučík. „Když už jsme tady...“

„Já si jenom vysypu ten kýbl,“ řekl muž.

Jelikož ze strany vyšetřujících orgánů nebylo námitek, učinil to. Popelnice stály za rohem. Potom pozval nadporučíka a jeho doprovod rozmáchlým gestem dovnitř. Snad to myslel dobře, ale vypadalo to přinejmenším na nedostatek úcty k Bezpečnosti.

Zastavili se mezi druhým a třetím poschodím.

„To chodíte vždycky pěšky?“ zeptal se poručík. Byl to šťoura od narození a tlustý nadporučík mu dopřával volnosti. Občas z jeho šťourání něco bylo.

„Nikdy,“ usmál se fouskatý. „Dneska jsem si vzal jiné kalhoty a klíče jsem zapomněl v těch prvních. I s klíčem od výtahu.“

„To znamená, že ta ženská klíče taky neměla.“

„Nebo byla rozrušená,“ kývl nadporučík. „Nevšiml jste si, kde byl výtah?“

„Dole.“

„Tak neměla čas ho přivolávat. Potřebovala se rychle ztratit a raději se-
běhla pěšky. Kdo tady bydlí?“

„Tadyhle já,“ řekl intrikán a ukázal na dveře proti schodům označené
štítkem se jménem Bohumil Effler. „Tadyhle bydlí nějaká početná rodina
a támhle vlastně ani nevím. Bude to garsonka jako to moje.“

Tlust'och přistoupil k posledním dveřím umístěným až ve tmavém
koutě. Z místa, kde Bohumil Effler potkal vlnadnou blondýnu, k nim ne-
bylo vidět. Mohla vyjít z nich, nemusela být v některém z vyšších pater.

Zazvonili.

Zvonek uvnitř suše zaskřehotal.

Jméno na dveřích nic neříkalo ani fouskatému sousedovi.

Zazvonili ještě několikrát. Potom se z protilehlých dveří vyrojilo něko-
lik dětí od pěti do deseti let. Když viděly tlust'ocha, začaly se hihňat. Zdola
příklusl technik, který sbíral v automatu otisky.

„Otevřete to,“ řekl mu tlustý nadporučík. „Majiteli se omluvíme po-
tom.“

Chvíli to trvalo.

Pak to v zámku cvaklo.

Za dveřmi byla dlouhá předsíň, na jejímž konci prosvítaly dveře se skle-
něnými, neprůhlednými výplněmi.

Tlustý vzal za kliku.

Ani se nemusel moc rozhlížet – mrtvola ležela tři kroky od něj, takže
veškeré omluvy odpadly.

2

Se zájezdem na ostrov Amsel v Baltském moři už vlastně moc práce nebylo. Martin Klág si to také pochvaloval, nejso v povinnostech úředníka Čedoku příliš honěný. Na své židli se moc nenadělal; jeho jedinou větší prací vlastně bylo hledání jistého seznamu, který se mu vypařil pod rukama hned první den po nástupu v pobočce cestovní kanceláře. Jenom se štěstím objevil kopii a o originálu raději pomlčel.

Ostatní práci za něj s předstíranou ochotou vykonávaly dvě soudružky s drdóly. Když se nedíval, vrhaly na něj nevraživé pohledy. Byl tady pár dní a moc se s nimi nebavil... pan Horáček, to byl jiný frajer. Vodil je k obědu do Ambassadoru a nezačínal jinak než cinzanem. Tenhle neslaný nemastný mrňous si nosil jídlo v kastrůlku a popíjel z otlučené termosky. Cinzano v ní určitě nebylo. Čert ho byl soudružkám dlužen. Jediné, co je těšilo a zároveň zajímalo, byla skutečnost, že co nejdřív odjede se zájezdem. Tak co ho sem vlastně strkali?

Martin Klág si s tím starosti nedělal. Četl si v příručce o ostrově Amsel, o němž měl jen velice chabé vědomosti. Přesněji řečeno žádné.

Klika cvakla, dveře vrzly.

„Dobrý den,“ pravil mužík, jehož zvláštním znamením byla vedle zeleného klobouku se sojčím pírkem notorická vyděšenost. „Je tady, prosím vás, pan Horáček?“

„Pan Horáček onemocněl,“ děla jedna ze soudružek. „Přejete si?“

„Já jsem Švejda,“ prohlásil vyděšený mužík. „Mám tady zálohu na zájezd – Amsel – víte?“

Soudružky se odvrátily s náhle zkamenělými tvářemi.

„Tak copak, pane Švejda,“ děl otcovsky Martin Klág. „Jdete nám to doplatit? To nejde, musíte to poslat poštou.“

„Ne, prosím,“ zavrtěl Švejda hlavou. „Víte – já musím – totiž, já nemohu. Něco mi do toho vlezlo. Umřel mi bratr. Ano, umřel mi bratr. Prostě nemůžu na ten zájezd jet.“

„Upřímnou soustrast,“ děl Klág smutně. „Chcete vrátit zálohu?“

Švejda horlivě zakýval.

Martin Klág prolistoval několik diářů a do posledního si učinil několik poznámek.

„My vám to pošleme, pane Švejdo,“ řekl nakonec. „Ono to nejde z ruky do ruky, víte?“

Pan Švejda to zřejmě pochopil. Nadzvedl klobouk, který si ani při vstupu do místnosti nesundal, a vycouval ze dveří, ukláněje se na všechny strany.

„Ten pán zdravil,“ řekl Klág káravě.

„Všimly jsme si,“ odsekla jedna ze soudružek. „Starejte se o sebe.“

„Jo,“ broukl Martin Klág a zahloubal se znovu do příručky. V německé řeči se tam psalo, že na ostrově Amsel je přírodovědecké muzeum, tři vesnice, dva přístavy, starý hřbitůvek s kostelem a jeden hotel. Zajímavosti doplňovala nudistická pláž. Koupání v příboji, průměrná teplota vody osmnáct stupňů (brr, řekl si tiše Klág), naleziště jantaru. Pověst o potopeném pokladu korunovala přehršlí lákadel.

Dveře opět vrzly.

„Dobrý den,“ pravila vysoká blondýna v zrcadlových brýlích a zamířila přímo ke Klágovi. Vrhla na něj úsměv zářivým chrupem, kterým by se daly louskat ořechy.

„Přejete si?“ zeptal se úředník a odložil příručku.

„Mám takový dotaz,“ pravila dívka a položila na pult hnědou, koženou kabelku. „Profesor Starosta tady zajišťoval nějaká místa v zájezdu na ostrov Amsel.“

Zaznělo to jako „ámza“. Klág si toho dobře všiml.

Zalistoval v seznamu.

„Ano, slečno,“ zakýval hlavou. „Profesor Starosta... zajišťoval tady jedno místo pro sebe a jedno na jméno Gréta Hornová.“

„To jsem já,“ řekla dívka a podala Klágovi občanský průkaz. „Jdu vám jenom říci, že profesor nepojede.“

„Škoda,“ prohlásil Klág. „Nestačíme už to místo prodat.“

„O to mi právě jde,“ řekla Gréta Hornová. „Potřebovala bych to uvolněné místo zajistit na jméno Augustin Veliký. A vedle toho mám zájem o další dvě místa.“

„Jedno se před chvílí uvolnilo,“ odpověděl úředník. „Odhlásil se nějaký pan Švejda. A další místenka v letadle tu taky je. Můžete klidně ta tři místa dostat – ovšem proti zaplacení zálohy.“

„Kolik to dělá?“

„Po dvou tisících,“ řekl Klág. „Celá částka dva tisíce osm set na osobu. Pokud byste chtěla převést zálohu pana Starosty –“

„Ne,“ odmítla dívka. „Zálohu pane profesora laskavě vraťte. Kdybyste mi ta tři místa mohl tak hodinu rezervovat –“

„Tady jsou tiskopisy přihlášek,“ pravil úředník. „Na jaká jména mám zajistit místenky?“

„Augustin Veliký, Josef Smetana a Antonín Dvořák.“

Martin Klág ani nemrkl a zapsal si to.

„Děkuji,“ řekla dívka. Pak sebrala přihlášky a odešla.

„Tu tady už neuvídíte,“ zasmála se mladší soudružka. „Takových sem chodí...“

Klág neodpověděl a dal se znovu do čtení příručky. V duchu si říkal, jaká nedozírná škoda by vznikla, kdyby Gréta Hornová opravdu nepřišla. Komu by asi prodal zbytek míst v zájezdu?

3

Pravidelné letadlo na lince Praha–Hafen dvakrát zakroužilo a dosedlo na letištní plochu jako věc, které má někdo právě dost. V tomto případě to byl kapitán pendlující mezi Prahou a Hafenem už od loňska. Jeho sny o turbovrtulových výletech do Kalkaty zůstávaly stále jenom sny a iljušin ČSA sebou mlátil o plochu hafenského letiště stále razantněji.

Když se otevřely dveře letadla a dva profesionálně se tvářící příslušníci personálu přisunuli pojízdné schůdky, vypochoďovala na trávník různorodá společnost lidí držících se za uši.

„To se může stát jen v československém letadle,“ zabručel muž v šedém saku. „Uvidíte, že nás bude píchat v uších ještě zítra.“

„Kvůli tomu rozdávají ty cukrdlata,“ řekl mu shovívavě ramenatý mladík. „Žvejka se to kvůli vyrovnání změny tlaku, víte? Neměl jste je zbaštit hned ze začátku.“

„Ale jděte,“ odvětil podezíravě nespokojenec.

Potom se štrůdl turistů vydal přes trávník k letištní budově. Jako první kráčel Martin Klág, plný pýchy a hrdosti nad tím, že se mu podařilo dát zájezd dohromady a dopravit ho na místo. Teď měl celou tu různorodou společnost na krku. Se starostmi mu měla ulehčit průvodkyně německé cestovní kanceláře. Klág přemýšlel, jakou bábu mu asi osud nastrčí do cesty.

Slunce svítilo, travička se zelenala, zdáli vanul mírný slaný vítr a všechno dohromady naznačovalo, že si obě části výpravy přijdou na své. Polovina cestujících iljušinu nejela na Amsel, ale do přímořských lázní. Průvodcovské povinnosti k této větší polovině tady pro Martina Klága končily. Když vešli do budovy, kde se po stříbrném stropě honily stíny čtyř vrtulovitých větráků, vyrazily mu vstříc dvě dámy, lišící se od sebe pouze věkem; ta mladší patřila k turnusu Amsel.

„Hilde Kraus,“ pravila Klágovi, když se jí představil. „Snála šesky. Téši mě, šé vas poznávám.“

Byla to vysoká, natupírovaná brunhilda s podprsenkou číslo čtyři a s obsáhlým pozadím, našlapaným do úzké sukně. Dokonalá, snad až trochu cyklistická lýtka přecházela plynule v lodičky s kovovými podpatky. Příjemně se usmívala silnými a velkými zuby a drobný astenický Klág, který stále v duchu odhadoval její míry, měl pocit, že ho chce zadávit.

„Prosila bych vaše seznamy,“ řekla. „Jistě budete rádi, když vyřídíme formality co nejrychleji a pojedeme k obědu. Čeká nás autobus a po obědě parník.“

Martin Klág vytáhl své seznamy. Něco zajódloval a turnus Amsel se kolem něho seběhl, jako by byl kvočna.

„Pan Augustin Veliký,“ řekl Klág, když se společně s brunhildou usadil u přepážky, za níž třímali razítka dva uniformovaní celníci. Klág měl Augustina Velikého hned na kraji. Na abecední pořadí se vykašlal, protože by to musel pořád přepisovat.

Ze zástupu se vynořil sáhodlouhý blondák. Vyčníval nad hlavy turistů jako triangulační bod.

„Mein Gott,“ vzdychla brunhilda Krausová a vrhla na Velikého úsměv plný sympatií. „Vy tak vyrástl kvůli tomu pšijmění?“

„Pitešén,“ řekl jí Veliký a lehce se předklonil. Měla to být poklona, ale vypadalo to, jako by se chtěl Hilde Kraus podívat shora do výstřihu.

„Bóže,“ zašeptal při tom na adresu dívky, která ho následovala, „proč se pořád někomu zdá, že je nevhodné mít vhodné příjmení? Kdyby měl každý jméno podle toho, co dělá nebo jak vypadá –“

„– to bych se musela jmenovat Ladislav Pohrobek,“ dokončila dívka. „Předložte jim ty své fermány od sultána, čekají na to.“

Augustin Veliký se obrátil k přepážce a Martin Klág se na dívku vděčně pousmál. Byla to Gréta Hornová, která nejenže se vrátila do kanceláře Čedoku za hodinu, ale zaplatila dokonce celou částku za všechny, kterým zajišťovala účast v zájezdu. V občanském průkazu měla napsáno, že je údržbářkou hřbitovních plastik. Jelikož tedy osm hodin denně šplhala po hrobech, nebyl ten Pohrobek právě nejhorší. Byla dítětem ze smíšeného manželství, česky mluvila s vysočanským přízvukem, německy s krkonošsko-dolnoštyrským. Aspoň to tvrdil obtloustlý, bonvivánsky vyhlížející mužík se zelenou kravatou, slyšící na jméno Antonín Dvořák.

To, že nebyl hudebním skladatelem, považoval za nešťastnou náhodu; místo dedukcemi a tajemnými šlépějemi by se raději zabýval psaním not. Jelikož mu dedukce občas vyšly, kdežto o notách jen vzdáleně tušil, jak vypadají, byl nadporučíkem Bezpečnosti v okresním městě na severu Čech. Teď měl dovolenou a jel se rekreovat na Amsel.

K této trojici je třeba připočítat mladíka s náběhem na plnovous, který samozřejmě neměl v dokladech. V Praze mu to nějak prošlo, v Hafenu to šlo hůř. Nakonec se do toho musela vložit Gréta, které vyrobila sérii

cukrkandlových úsměvů. Nejdřív to nemělo valný výsledek; pak se k diskusi přidal malý muž se seznamem a brunhilda. Zatímco všichni brebentili a kdákali jeden přes druhého, usmíval se mladík s polovousem jako tříne-
dělní nemluvně. O němčině neměl ani ponětí, i když se ji učil tři roky.

Celníci nakonec mávli rukou. Ať si tedy pan Smetana jde.

Pan Smetana si tedy šel.

Jmenoval se Josef, ne Bedřich, jak by snad hudebně vzdělaný čtenář očekával. Také neměl s hudbou nic společného. Chodili kdysi s Grétou Hornovou na Akademii, ale Smetana, kterému říkali Jozífek nebo Grand – podle toho, kolik měl právě v kapse –, zůstal u malování. Teď měl ateliér ve městě, kde působil nadporučík Dvořák. Se Smetanou sdílel společnou předsíň Augustin Veliký. Tím jsou jejich vzájemné vztahy jasné. Snad by neškodilo říci, že Veliký byl předčasně penzionovaným kapitánem Bezpečnosti; kdysi byl nadřízeným nadporučíka Dvořáka. Vylili ho ne pro neschopnost, ale pro jisté neshody s krajskou správou VB. Nikdo o tom nevěděl nic bližšího. Pokud se na to Velikého někdo ptal, vydával místo odpovědi hrčivé zvuky. Jenom Jozífkovi jednou řekl víc. Prý někoho někam poslal. Koho a kam, to nechal na Jozífkově představitosti.

Dvořák vzpomínal na Velikého náčelníkování jako na zlatý věk kriminalistiky. Po Augustinovi nastoupil kapitán Pařízek, přivelený odkudsi shora. Byl to nudný patron, pěstující v kanceláři kytičky. Hned první větší případ začal vyšetřovat takovým stylem, že se Dvořák šel vyplakat k Velikému. Veliký si nedokázal odříci pátrání v tak pěkně zamotané záležitosti a zatahl do něj pro větší operativnost i Jozífka, který byl vlastníkem starého opela. V té době přijela z Prahy Gréta Hornová, vyslaná k opravě figurální výzdoby městského krematoria. Zamotala se do toho s nadšením také. Nakonec to jen díky Velikému nikdo neodnesl. Měli s tím všichni plné ruce práce, hlavně pro potěšení kapitána Pařízka. Ačkoli se po celou dobu vyšetřování poctivě snažil svého penzionovaného předchůdce ignorovat, musel nakonec uznat, že nebýt jeho a těch tří, nikdy by pachatele nedopadli.

Od té doby uplynul skoro rok; penzista Veliký chodil pravidelně na vermut do restaurace V sadech, která byla jeho oblíbeným místem; občas tam s ním zapadl Smetana, když právě nemaloval nějakou novou modelku.

Dvořák, který byl spíš na pivo než na vermut, dostal jakýsi zamotaný případ a půl roku se zajímal jen o samoobslužné účtenky. Ačkoli se několikrát snažil Velikého navnadit, byl vždy odmrštěn s poukazem na obchodní inspekci.

Potom přišlo jaro; ve městě bylo vše připraveno k zahájení každoroční výstavy odívání, kvetly rododendrony a kamenný strážce brány městského krematoria hrdě přehlížel babičky s konvičkami zalévající v kolumbáriu; měl zbrusu nový obličej, který mu loni vytesala Gréta Hornová.

Pomalů se blížilo výročí jejího seznámení s Velikým a Dvořákem.

A právě tehdy poslala stručný dopis, který přinesl do poklidné selanky ve čtvrtém poschodí činžáku v Lobéliově 35 k smrti uštváný poštovní doručovatel.

„Člověk aby lez kdovíkam,“ zabručel, podáváje Velikému inkoustovou tužku. „Ještě že vám sem nechodějí doporučený dopisy moc často.“

„Kdyby mi sem vůbec chodily!“ podotkl Veliký. „A i kdyby, mohlo by vám na tom záležet jako na pravém boltci neznámého vojína. Měl byste je sem nosit ve svatém nadšení.“

„Rád bych viděl, kdo by lez do čtvrtého patra ve svatém nadšení,“ řekl listonoš.

„Třeba Zdeněk můj,“ děl Veliký a zavřel dveře, kterým s Jozífkem říkali katr, protože je vyrobil Smetana z nějakých bedýnek, aby získali z kousku chodby přede dveřmi předsín.

„Haló, zprávy odkudsi,“ zvolal, když si přečetl adresu. Stálo tam totiž:

*Pánové
Augustin Veliký & Josef Smetana
Lobéliova 35
Liberec*

Doporučeně !!!

Smetana vystrčil hlavu ze dveří ateliéru. „Mám tedy slečnu,“ pravil, jako ostatně vždycky.

Veliký pokrčil rameny a zapadl k sobě. Pohodlně rozvalen v ušáku otevřel dlouhou obálku a přečetl pár řádků, napsaných zjevně ve spěchu rozmáhlým rukopisem:

Poslyšte,

v mém případě zřejmě platí, že nihil novum sub sole. Jak se o něco začnu zajímat, čpí to neštěstím. Blaží mě aspoň to, že jsem švédskou korvetu

Björn nepotopila v roce 1634 já. V tom mám betonové alibi. Horší je, že vím, kde se to stalo a co ta loď vezla. Nejspíš to tam dodneška leží a já vím docela přesně, kdo mi to pomůže najít. Augustin Veliký, Jozífek a npor. Dvořák. Tak mě nenechte ve štychu.

Vaše Gréta Hornová

K dopisu bylo připojeno všechno, co bylo nutno zařídit. Veliký Grétě věřil a Dvořák si ještě mohl naplánovat dovolenou, jak potřeboval. Jozífkovi to bylo jedno. Pokud se týkalo peněz, vypadalo to, že budou Grétě nějaký čas dlužni.

A tak se tedy nakonec všichni ocitli na letišti v Hafenu.

Formality kolem přepážky netrvaly dlouho. Turisté se usadili v autobusu se slušivými nápisy Lufthansa, který se vzápětí rozjel.

Cestou se rozdělovalo kapesné, takže si jaksi nikdo nevšiml krás města Hafenu. Snad Gréta s Jozífkem, kteří byli od fochu.

Na hlavním náměstí stála rozkročeně stará radnice s gotickým cihlovým portálem. Turistům to zase ušlo, protože měli vedle radnice obědovat. Gasthaus byl velice starobylý. Všechno bylo v tomto městě starobylé. Malému českému člověku zbývala naděje, že obědem všechna starobylost skončí.

Dvořák se u jídla šklebil, vzdychaje po pořádném pivu.

„Jó, tady si pivo neužijete,“ řekl mu bodře vyhlížeující muž, jehož červené tváře a nos svědčily o stavovské příbuznosti. I břicho měl skoro stejné jako Dvořák. Na věšáku za ním visely dva fotoaparáty. „Já jsem Šanda,“ řekl a usmál se obveseleně, když si všiml té podoby. „Jsem tu potřetí, ale pivo je tu čím dál horší.“

Potrásli si rukama.

„Kvůli pivu jsme sem určitě nejeli,“ zabručel Smetana, přežvykující melancholicky syrovou zeleninu nakrájenou v neuvěřitelném množství jako příloha. V podstatě nevěděl, co jí, protože se popásal očima na opálené, přinejmenším plnoštíhlé, hnědooké světlovlasce, která se krmila na protější straně jídelny. Říkal si, že by stála za hřích, a syrové kedlubny mu odreagovávaly dobovatelské komplexy.

Veliký rezignovaně pojídal, vzpomínal na smažený sýr *sce tartare* a říkal si, že nikdy není tak zle, aby nemohlo by ještě hůř. Jenom Gréta vypadala, jako by nikdy nejedla nic lepšího, než je sladká polévka s neviditelnými kuličkami.

Oběd našťestí brzy skončil.

Všichni se sjednotili na tom, že ještě nikdy neviděli tak čistou loď, jako byl naftový parník Weisse Flotte Freundschaft.

Potom na tu čistou loď nastoupili, zaplatili tři marky šedesát na osobu, podezíravě se podívali, kde se válí jejich kufry, a udělali si pohodlí.

Skupinka, která se rozběhla po vyhlídkové palubě Freundschaftu, byla složena asi z dvaceti lidí. Veliký, Gréta, Dvořák a Smetana neznali nikoho z nich; jediný, kdo s nimi ztratil pár slov, byl zatím Václav Šanda, fotograf

a ctitel dobrého piva. Ted' stál u zábradlí, házel rackům nějaké drobečky a zároveň je fotografoval.

Nyní, kdy nebylo na práci nic jiného než zevlovat přes hladinu pokrytou olejovými skvrnami na kostelní věže Hafenu zapadající do moře, začali se jednotlivci, dvojice a skupinky navzájem oťukávat.

V největším hloučku vynikal ramenatý muž kouřící tlustou brierku. Vypadal jako starý mořský vlk a byl s tím zřejmě velice spokojen. Dojem trochu rušily světlé kalhoty, v nichž by si asi na palubě příliš nezaskotačil.

Bavil se živě s plnoštíhlou blondýnou, která tak zaujala Jozífka při kedlubnových orgiích v restauraci na náměstí. Byla to bezesporu hezká dívka. Něčím připomínala Grétu, ale postrádala šedivé něco, které neopouštělo Grétiny oči ani na okamžik. To, co Grétu odsuzovalo k věčnému neklidu.

Vedle dívky seděl vysoký mladík s velkou, těžkou bradou. Mohl to být její bratr. Dohadoval se o něčem se svalnatým, asi osmnáctiletým chlapcem, který házel houfujícím se rackům kousky černého chleba.

Tělnatého pána v brýlích neustále obskakovala stejně obrýlená manželka. Vezli s sebou dvě docela stejné dívky vyhlížející tak na šestnáct a pryč.

Na přidi afektovaně pokuřovala silně nalíčená dáma zvící čtyřiceti jar; nebyla asi na moři poprvé a poctivě se snažila, aby to každý poznal. Patřil k ní mnohem méně nápadný pán, který polohlasem řešil jakési problémy kdovíjaké odrůdy průmyslu s jiným pánem, v jehož ústech pableskovaly kovové zuby.

Kousek od nich stáli u zábradlí mladí manželé, on vysoký, štíhlý, černovlasý krasavec, ona nápadná rusovláska s pihovatým nosíkem.

Poslední člen výpravy, mužík z Čedoku, stál u dvířek palubní kajuty a rozmlouval s natupírovanou průvodkyní prvního turnusu československých turistů, kteří měli strávit čtrnáct dní na ostrově Amsel.

Veliký a Gréta stáli na zádi a kouřili.

„Jozífek má po starostech co s volným časem,“ řekl Veliký, když se loď pohnula a zamířila pomalu mezi dvě černé bóje.

Gréta se ohlédla.

Jozífek živě konverzoval s hnědookou blondýnou.

„Jen aby mu ten s fajfkou nedal pár pohlavků,“ vzdychla Gréta. „Může být nebezpečný.“

„Zatím mi to připadá jako líbezná idylka,“ usmál se Veliký. „Nebýt vašeho dopisu...“

„A jak vám připadají jednotlivá individua z našeho prázdninového kolektivu?“ zeptala se Gréta. „Taky líbezně?“

„S radostí bych s nimi strávil dva roky prázdnin.“

„Já ne,“ řekla Gréta rezolutně. „Alespoň jeden z nich by mi vadil.“

„Který? Ten s fajfkou?“

Gréta pokrčila rameny.

Lod' opustila přístav.

Hafen se pomalu zmenšoval a moře se rozšiřovalo. Na pravém boku lodi se táhlo klikaté pobřeží velkého poloostrova. Kdesi před nimi, zatím sotva viditelný, ležel ostrov Amsel.

„Snad nežárlíte na tu blondýnu kvůli Jozífkovi?“ zeptal se po chvílce Veliký a odhodil špačka cigarety do vody.

„No tak,“ řekla Gréta.

„Pardon,“ pousmál se Veliký. „Zatím jsme vám projevili nekonečnou důvěru. Například s vámi jedeme kamsi, a nevíme proč. Nedivte se tedy mým ukvapeným závěrům.“

Gréta vzdychla a vytáhla další cigaretu. Nezapálila si ji a zadumaně zírala do vln vzbouřených šroubem lodi.

„Jestli nejedeme hledat poklad,“ pokračoval Veliký, „potom jedeme hledat něco horšího. A jelikož se vám někdo z výpravy nelíbí –“

Gréta se ohlédla.

Potom škrtla zápalkou, a skrývajíc ústa s cigaretou a zápalkou dlaněmi, zamumlala mezi dvěma šluky: „Někdo ve výpravě je vrah. Ale já nevím kdo.“

V té chvíli k nim zamířil Dvořák se Šandou.

5

Ostrov Amsel se objevil v celé kráse na obzoru dřív, než za zádi lodi zapadly do moře kostelní věže Hafenu. Plavba netrvala déle než něco ke třem hodinám. Pobřežní nafťák Freundschaft nepospíchal a opatrně sledoval cestu pečlivě vyznačenou černými, kuželovitými bójemi. Potom minul přístaviště vesnice Hütte, stočil se k západu, a pomalu snižuje rychlost, přiblížil se k hlavnímu městu ostrova, Kirchensteinu.

Posádka vyhodila přes zábradlí pneumatiky uvázané na lanech a Freundschaft mlaskavě přirazil ke kamennému molu. Pak zarachotila kotva.

Do hotelu to bylo dvě stě metrů a přístav připomínal zastávku městského autobusu.

Dvacet lidí si rozebralo kufry.

„To je hrůza,“ pravila našminkovaná dáma. „Abychom si sami stěhovali zavazadla.“

Vazoun s fajfkou se otočil a krátce na ni pohlédl.

„No, co koukáte, mladej,“ pravila dáma vlekoucí dva těžké kufry. „Co kdybyste mi takhle pomohl?“

Muž se ušklíbl. „Nesu sám dva kufry,“ namítl. „Mám si snad dát ty vaše na hlavu?“

Dvojička skotačila na špici pelotonu se dvěma stejnými kufříky polepenými pestrá smísečí nálepek. Některé byly ze sýrů, aspoň Dvořák to tvrdil.

Nakonec se celý dlouhý had s kufry nahnul do jídelny hotelu Viking. Chvilí se přeráželi jeden o druhého a mluvili všichni najednou. Do toho odříkal vedoucí hotelu uvítací projev.

Jozífek začal tleskat. Všichni ztichli. Když přestal, zatleskali také. Na každém stole stála československá vlajčka, u dveří stály v pozoru čtyři servírky nordických postav a vše bylo připraveno zahájit organizovaný freundschaft.

„Nyní bych prosila o trochu klidu,“ pravila natupírovaná průvodkyně. „Já se jmenuji Hilde Kraus a budu vám k službám po celý váš pobyt. Kdyby se vám něco nelíbilo, sdělte to mně. Pokud něčemu nebudete rozumět, sdělte to mně. A nyní přikročíme k rozdělení pokojů.“

„Hoch,“ zvolal Jozífek.

„Danke,“ usmála se Frau Hilde. „Vy vtipálek jedna.“

Turisté vesměs udělali „pst“ nebo „tc, tc, tc“.

„Bude tady veselo,“ ohodnotil to polohlasem Dvořák.

„Máte tady nejprve manželové Cejpa,“ zahájila dělení lebensraumu Hilde Kraus.

„Hier,“ děl tělnatý pán v brýlích. „Und zwei Tochter,“ dodal.

„Já dovedu česky, jako když bičem šlehá,“ děla paní Krausová. „Na mě nemusíte dělat násilí.“

Smetana tiše vyprskl.

„Manželové Cejpa by dostali číslo čtrnáct a šestnáct,“ pravila Frau Hilde. „Natürlich, jak si vy rozdělíte, je vaše věc, ano?“

„Danke schön!“ vykřikla paní Cejpová, a uchopivši několik kufrů, zase je pustila, když zjistila, že je nezvedne.

„Pardon,“ pravila hnědooká blondýna. „Zmýlila jsem se, to jsou moje kufry.“

Nakonec se rodina Cejpvic vzdálila i se zavazadly a dělení pokračovalo. Příčinnivý hoteliér pobíhal a poctivě se snažil, aby dojem vystěhovaleckého tábora ještě zesílil. Veliký dostal dvoulůžkový pokoj s vyhlídkou na hřbitov. Smetana, který ho sdílel s ním, si velice liboval, neboť hřbitov byl barokní a kostelíček, stojící uprostřed, byl ještě starší. Veliký sice remcal, ale nakonec se utišil, když mu Smetana řekl, že od moře táhne.

Dvořák se ubytoval s Václavem Šandou, mužem se dvěma fotoaparáty. Sblížili se rychle, jakmile zjistili společnou nechuť k německému pivu. Dvořák ovšem neřekl, kde je zaměstnán. Václav Šanda ostatně také ne.

Gréta Hornová měla ze svého pokoje výborný výhled na zátoku Kirchenstein a viděla až k Hütte a k západu na písečné duny kryjící baltské pobřeží. Co jí v pokoji vadilo, byla spolubydlící, hnědooká blondýna velkolepých tvarů.

„Už jste někdy byla u moře?“ zeptala se Gréty, sotva položily v pokoji kufry na podlahu. „Já už ho skoro nemůžu ani vidět.“

„Že sem jezdíte,“ řekla Gréta. „Na maďarské puszť je také pěkně.“

Hnědoočka se usmála od ucha k uchu. Grétě to připadalo, jako by jí praskla hlava, ale vzápětí se to spravilo.

„Jmenuju se Anděla,“ prohlásila. „Je to hrozné jméno. Příjmením Smutná.“ A napřáhla ke Grétě ruku.

„Gréta Hornová,“ oplátila jí Gréta.

Chvíli si potřásaly rukama a odhadovaly se navzájem.

„Němka?“ zeptala se Anděla Smutná.
„Napůl,“ kývla Gréta. „Ale Češka, víte?“
„Co děláte? Máte stisk jako zápasník.“
„Osm hodin denně otloukám kámen.“
„Sochy?!“
„Sochy. A vy? Taky nemáte něžné ručky.“
„Kovošrot,“ odvětila Anděla. „Kladivem do plechů a tak. Nepůjdeme k večeři?“

Šly. Nebyly jedinými, které to napadlo. V deseti minutách se jídelna zaplnila. Stoly byly prostřeny pro čtyři osoby.

„Promiňte,“ řekla Anděla. „Nevadí vám snad – ale vy tu také máte známé, že?“

Nakonec seděla Gréta s Velikým, Smetanou a Dvořákem.

Anděla Smutná byla halasně uvítána hromotlukem s lulkou. Stůl s nimi sdíleli hubený blondák a osmnáctiletý výrostek.

Dva číšníci roznesli polévku.

„Dobrou chuť,“ pravila Frau Hilde.

„Málcajt,“ šeptl Jozífek.

Lžice zazvonily.

Dvořák se tvářil jako mučedník.

„Jen vesele,“ pravila Gréta, polykajíc zmužile sladkou růžovou polévku. I na její pologermánskou náтуру to bylo příliš.

Ostatní dělali, co mohli.

„Jiný kraj, jiný mrav,“ prohlásil moudře pan Cejpa, hlasitě mlaskaje. Frau Krause polévku odmítla.

Potom přinesli studenou mísu, jednu na každý stůl.

„Zase ty granolle,“ děl zhnuseně Smetana.

Ale byl tam také marinovaný úhoř, losos a uzený tuňák.

„Bier, oder Limonade?“ zeptal se číšník.

„Bier,“ ozvalo se unisono.

„Mošt,“ vmísil se do toho pan Cejpa. „Zweimal.“

„Bitte,“ řekl číšník a odklusal k výčepu.

Když byly na stoly rozestaveny sklenice piva a dva mošty pro Cejpovic dvojčátka, odkašlala si Frau Hilde a děla: „Kdybyste se nezlobila, řekla bych leccos o tady tom pobytu.“

Všichni zbystřili pozornost.

„Na pláži je zakázáno používat nafouklé matrace,“ začala paní Krausová. „Na pět kilometrů od pláž končí hranice a mohli by se vás sebrat švédské parník. Jináč když nic, tak nic. Akorát když je na věži u pláž vlajka, tak nekoupat skrze vlnobití. Jinak se všechno může. Pláž se vám ukáže teď po večeři. Na druhá strana je Freikörperkultur, ale to vás nic, že ano. Oběd je –“

„Co je to Freikörperkultur?“ zašeptal Jozífek Grétě.

„Mravní bahno,“ zašklebila se Gréta. „Lid obého pohlaví vystavuje na odiv svůj exteriér. Ani děti nešetří.“

„Tam budu chodit,“ zatěšil se Smetana.

„Já taky,“ přiznala se Gréta. „Nemám ráda barevné disproporce, zvláště na hýždích.“

„Echm, echm,“ pravil Dvořák.

Zatím Frau Krause dokončila pokyny. Potom rozdala kartičky, kde každý napsal své nacionále a povolání.

„Budou vám sloužit jako Ausweiss,“ řekla roztomile.

„Jak se řekne německy svobodné povolání?“ zeptal se Jozífek.

„Frajkumšt,“ uchechtl se Dvořák.

Potom byly kartičky sebrány k orazítkování a dvacetihlavý štrůdl vyrazil za Frau Hilde.

Kráčeli písčitou cestou mezi nízkými dunami porostlými sporou, vybledlou trávou. Moře neviděli, ale cítili ho všemi póry. Dokonce na rtech se jim ve chvílce usadila slaná pachut'. Pak potkali stádo černobílých krav.

„Bože!“ vykřikl zděšeně Smetana.

„Není jich tu moc,“ řekla s úsměvem Frau Hilde. „Ani je neuvidíte. Jenom ráno jdou na pastvu a večer domů.“

„Kde mají garáž?“ staral se Jozífek.

„Kousek za Kirchensteinem je statek.“

„Tankešén,“ řekl Smetana s mongolským přízvukem.

„Prosím,“ odvětila Frau Krause. Taky to znělo spíš jako „brósím“.

Potom vystoupili na hřbet poslední duny.

Udeřilo je to do očí.

Do obrovské modrozelené pláně se pomalu nořilo rudé slunce a tam, kde se dotýkalo obzoru, vystřelovalo po hladině nesnesitelně se lesknoucí prasátka jako skleněné žabky.

Vpravo a vlevo vbíhaly do moře dva skalnaté ostrohy korunované pokroucenými smrky a na širokém pruhu žlutošedého písku stála vesnička opuštěných košatin s pestrobarevnými stříškami.

Voda mírně pleskala a vršila na okraj pláže nové a nové chaluhy, které se leskly a třpytily jako vánoční jmelí. Z hladiny se zvedl racek a s posměšným výkřikem zmizel přímo ve žhavém disku.

Veliký, Jozífek, Gréta, a dokonce i Dvořák mlčeli a všemi póry nasávali tu neopakovatelnou výlučnost chvíle.

Profesor Cejpa se na něco zeptal Krausové.

„Na ja,“ řekla se zářivým úsměvem. „Taky jeden zajímavost ostrova Amsel. Pro obyvatele pevnin, ja?“

Koukala se přitom kamsi na sever.

„Hele,“ řekl Jozífek. „Věžička jakási.“

„To je maják, ty suchozemská kryso,“ zašeptala mu Gréta.

Na vzdáleném obzoru, tvořeném zubatým kopcem, se paprsky slunce odrážely na vrcholku kamenné stavby.

„Svíí celou noc,“ pravila Hilde Kraus.

„A co když praskne žárovka?“ zeptal se všetečně Smetana. „To musí mít strážce majáku fofr.“

„Nein,“ zavrtěla hlavou Krausová. „Maják je automatický, ja? Když zhasne, rozsvítí se náhradní reflektor. A kdyby zhasly oba, třeba při přetrženém vedení, ozve se signál na stanici milice v Hütte. A za půl hodiny je tam četa oprávněných.“

„Danke za prozradění,“ uklonil se dvorně Jozífek.

„Není zač,“ odvětila paní Krausová. „Rozdělte si teď slunítko, aby ne-nastaly hádky.“

„Já si беру tuhle růžovou,“ zakdákala potěšeně paní Cejpková a vyrazila k jedné košatině.

Dav se rozprchl.

Chvilí nato už se dvacet lidí čvachtalo ve vodě. Dvojička Cejpkovic si házela pestrým pumličem společně s nazrzlou útlou manželkou vysokého krasavce. Nebyla asi o mnoho starší. Na krku se jí houpal řetízek s lesklým přívěskem v podobě slunce.

Gréta, oděná do nesmyslně neviditelných plavek, pravila Jozífkovi, když se dostali trochu dál od výskajících rekreantů: „Nastal čas.“

„Pánbu s námi a zlý pryč,“ děl Jozífek, pokřižoval se a potopil.

„Zavolej Velikého a Dvořáka,“ pokračovala Gréta, když Jozífek vystrčil hlavu. „Půjdeme na malý výlet.“

„Daleko?“ zeptal se Smetana.

„Ani ne,“ uklidnila ho Gréta. „Jenom támhle za ten mys.“

„No jo,“ kývl Jozífek a vydal se ke břehu.

Jedno z dvojčat mu hodilo na hlavu míč.

„Jmenuju se Josef,“ zvolal Smetana a hodil míč zpět.

„Já jsem Jiřina,“ vykřikla dívka. „Chichichi,“ dodala.

„Ta druhá je taky Jiřina?“ staral se Smetana.

„Co to máte za pitomý nápady,“ pravila druhá dívka.

„Pavlo,“ zvolala z břehu paní Cejpová.

„Těší mě,“ zahulákal Smetana. Potom mu jakási potměšilá vlna podtrhla nohy a složila ho břichem do písku. O pár metrů vlevo přistála Gréta.

„Hahaha,“ udělal Dvořák, který už před chvílí vstal.

„Moc se nebavte,“ pravil Jozífek záhrobním hlasem. „Jde se kamsi za mys. Začíná makačka.“

„Fidonc,“ děl Dvořák.

Veliký stál kdesi na širém moři. Bylo mu po kolena a připadal si jako Gulliver v Liliputu. „Haló,“ zařval. „Tady je mělko.“

Zamávali na něj.

Přišel pěšky, cákaje kolem sebe na pět metrů. Přitom málem zašlápl drobného mužika z Čedoku, který byl bez saka skoro průhledný. „Pardon,“ řekl mu. „Jmenuji se Augustin Veliký.“

„Nedělejte si srandu,“ zavrčel mužík. „Myslíte si, že se jmenuju Xaverius Nepatrný?“

„Každý máme něco,“ pravil Veliký a cákal se dál.

„Jsem Martin Klág,“ vykřikl za ním mužík. „Žertoval jsem.“

„Ano, ano,“ zvolal Veliký přes rameno a vylezl na břeh.

„Sakra, vy máte bicepsy,“ řekla mu Gréta.

„Dokonce několik,“ pravil Veliký. „Co se děje, budeme stavět sněhuláka?“

„Uděláme si nepatrnou procházku,“ řekla Gréta. „Támhle za tu skálu. Já bych vám konečně chtěla říct, proč jsme tady.“

„No – co se dá dělat,“ vzdychl Veliký.

Potom si přehodili své skrovné svršky přes ramena a vyrazili k severu. Několik párů očí se za nimi podívalo s různými pocity.

Jenom dvojčátka skotačila, jak by se nic nedělo.

Ono se také nic nedělo; to se jenom na pláži ostrova Amsel cachtal v moři první turnus zahraničních turistů.